2025/477

13.3.2025.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2025/477

(2025. gada 6. marts)

par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES 34. panta piemērojamību līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai par darbībām, kas saistītas ar elektroenerģijas ražošanu un vairumtirdzniecību Beļģijā, izņemot elektroenerģiju, kas ražota kodolelektrostacijās *Doel 4* un *Tihange 3*

(izziņots ar dokumenta numuru C(2025) 1381)

(Autentisks ir tikai teksts franču un nīderlandiešu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK ([1]), un jo īpaši tās 35. panta 3. punktu,

apspriedusies ar Publiskā iepirkuma padomdevēju komiteju,

tā kā:

1. FAKTI UN PROCEDŪRA

(1) 2024. gada 24. jūlijā Beļģijas iestādes saskaņā ar Direktīvas 2014/25/ES 35. panta 1. punktu *Luminus*, *Norther* un *Ørsted* ("pieteikuma iesniedzēji") vārdā iesniedza Komisijai pieprasījumu ("pieprasījums") attiecībā uz elektroenerģijas ražošanu un vairumtirdzniecību Beļģijā, izņemot elektroenerģiju, kas ražota kodolelektrostacijās *Doel 4* un *Tihange 3*. Pieprasījums atbilst Komisijas Īstenošanas lēmuma (ES) 2016/1804 ([2]) 1. panta 1. punktā un minētā īstenošanas lēmuma I pielikumā noteiktajām formālajām prasībām.

(2) 68,63 % *Luminus* pieder *Electricité de France* ("*EDF*") *Belgium SA*, kas ir *EDF* grupas meitasuzņēmums, un tas galvenokārt darbojas elektroenerģijas tirgos un gāzes un enerģētikas pakalpojumu tirgos Francijā un Beļģijā.

(3) 50 % *Norther* pieder *Elnu NV – Elicio SA-NV* meitasuzņēmumam,– kas pilnībā pieder *Nethys SA-NV*, un 50 % pieder *Boreas Wind Offshore NV*, kas ir uzņēmumam *Eneco Wind Belgium NV* pilnībā piederošs meitasuzņēmums. *Eneco Wind Belgium NV* ir *Eneco BV* meitasuzņēmums. *Eneco BV* ir starptautisks elektroenerģijas, dabasgāzes un siltuma ražotājs un piegādātājs. *Norther* ekspluatē atkrastes vējparku Ziemeļjūrā Beļģijas ekskluzīvajā ekonomikas zonā.

(4) *Ørsted* ir daļa no *Ørsted Group*, kas 50,12 % apmērā pieder Dānijas valstij. *Ørsted* pašlaik Beļģijā neveic enerģijas ražošanas vai tirdzniecības darbības, bet apsver iespēju uzsākt atjaunīgās enerģijas darbības Beļģijā.

(5) Pieprasījumam nebija pievienota argumentēta un pamatota Beļģijas konkurences iestādes nostāja.

([1]) OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj.

([2]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2016/1804 (2016. gada 10. oktobris) par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarē, 34. un 35. panta piemērošanas kārtību (OV L 275, 12.10.2016., 39. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2016/1804/oj).

(6) Atbilstīgi Direktīvas 2014/25/ES IV pielikuma 1. punkta a) apakšpunktam, tā kā, pamatojoties uz minētās direktīvas 34. panta 3. punkta pirmo daļu, var prezumēt, ka tirgus ir brīvi pieejams, kā ir arī norādīts šā lēmuma 15. apsvērumā, Komisijai 105 darba dienu laikā jāpieņem īstenošanas akts, kas minēts Direktīvas 2014/25/ES 35. pantā.

(7) 2024. gada 30. jūlijā Komisija lūdza Beļģijas iestādēm 10 darba dienu laikā apstiprināt, ka pieteikuma iesniedzēju sniegtie dati par tirgus daļām ir derīgi, pat ja tie atšķiras no oficiālajiem datiem, ko publicējusi Beļģijas Federālā elektroenerģijas un gāzes regulēšanas komisija (*CREG*). 2024. gada 2. septembrī Komisija saņēma *CREG* apstiprinājumu. 2024. gada 28. novembrī Komisija lūdza Beļģijas iestādēm papildu skaidrojumus, kas tika sniegti 2025. gada 27. janvārī. Tāpēc saskaņā ar Direktīvas 2014/25/ES IV pielikuma 2. punktu īstenošanas lēmuma pieņemšanas termiņš ir 2025. gada 6. marts.

2. **TIESISKAIS REGULĒJUMS**

(8) Direktīva 2014/25/ES attiecas uz līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu tādu darbību veikšanai, kas saistītas ar elektroenerģijas ražošanu un vairumtirdzniecību saskaņā ar minētās direktīvas 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu, ja šai darbībai nav piemērojams atbrīvojums saskaņā ar minētās direktīvas 34. pantu.

(9) Saskaņā ar Direktīvu 2014/25/ES publiskajām iestādēm un publiski kontrolētiem uzņēmumiem ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs ir jāievēro publiskā iepirkuma disciplīna, lai nodrošinātu preču brīvu apriti, brīvību veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvību, kā arī no minētajām brīvībām izrietošo principu ievērošanu. Šīs leģislatīvās izvēles iemesli saskaņā ar direktīvas 1. apsvērumu ir tādi, ka valsts iestādes joprojām var turpināt ietekmēt šo subjektu rīcību, kā arī tirgiem, kuros darbojas minēto nozaru subjekti, ir slēgts raksturs.

(10) Direktīvas 2014/25/ES 34. panta 1. punktā noteikts, ka direktīva pēc dalībvalsts vai līgumslēdzēja pieprasījuma neattiecas uz līgumiem, kas paredzēti, lai dotu tiesības veikt kādu tās jomā esošu darbību, ja dalībvalstī, kurā attiecīgo darbību veic, tā ir tieši pakļauta konkurencei tirgos, kuriem piekļuve nav ierobežota.

(11) To, vai darbība ir tieši pakļauta konkurencei, novērtē, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem un ņemot vērā attiecīgās nozares īpašās iezīmes. Tomēr šo novērtēšanu ierobežo īsi piemērojamie termiņi un vajadzība paļauties uz Komisijas rīcībā esošo informāciju. Šo informāciju iegūst no jau pieejamiem avotiem vai no informācijas, kas saņemta pēc pieprasījuma saskaņā ar Direktīvas 2014/25/ES 35. pantu, un to nevar papildināt ar laikietilpīgākām metodēm, it sevišķi attiecīgajiem ekonomikas dalībniekiem adresētām sabiedriskajām aptaujām ([3]).

(12) Tas, vai darbība ir tieši pakļauta konkurencei konkrētajā tirgū, ir jāizvērtē, pamatojoties uz dažādiem kritērijiem, no kuriem neviens pats par sevi nav izšķirošs.

(13) Lai izvērtētu, vai uz attiecīgajām darbībām attiecas tieša konkurence tirgos, uz kuriem attiecas šis lēmums, jāņem vērā galveno dalībnieku tirgus daļa un tas, vai un kādā mērā Beļģijā tiek izmantots atbalsts atjaunīgās elektroenerģijas ražošanai un vairumtirdzniecībai, izmantojot publiskas shēmas.

(14) Kā atgādināja Vispārējā tiesa ([4]), pieteikuma iesniedzējam ir pienākums pierādīt, vai ir izpildīti Direktīvas 2014/25/ES 34. pantā paredzētie nosacījumi un tādējādi vai var izmantot atbrīvojumu no Direktīvas 2014/25/ES piemērošanas. Tas nozīmē, ka pieteikuma iesniedzējam savam pieprasījumam būtu jāpievieno visaptveroši pierādījumi, kas apliecina, ka atbrīvojuma nosacījumi ir izpildīti.

([3]) Sk. spriedumu lietā T-575/20 *SŽ – Tovorni promet / Komisija*, ECLI:EU:T:2022:551, 34. punkts.
([4]) Sk. lietu T-463/14 *Österreichische Post AG / Komisija*, EU:T:2016:243, 41. punkts, un lietu T-575/20 *SŽ – Tovorni promet / Komisija*, ECLI:EU:T:2022:551, 29. punkts.

3. **NOVĒRTĒJUMS**

(15) Lai īstenotu Direktīvas 2014/25/ES 34. pantu, šajā lēmumā jākonstatē, vai pieprasījumā minētās darbības tirgos, kuriem piekļuve minētā panta nozīmē nav ierobežota, ir pakļautas konkurencei tādā līmenī, kas nodrošina, ka arī gadījumā, ja nepastāvētu Direktīvas 2014/25/ES izklāstītajos detalizētajos iepirkuma noteikumos paredzētā iepirkuma disciplīna, iepirkums attiecīgo darbību veikšanai tiktu īstenots pārredzami un nediskriminējoši saskaņā ar kritērijiem, kas pircējiem dod iespēju noteikt, kurš risinājums kopumā ir saimnieciski visizdevīgākais.

(16) Šis lēmums ir pieņemts, pamatojoties uz juridisko un faktisko situāciju 2024. gada jūlijā un informāciju, ko sniedzis pieprasījuma iesniedzējs, kā arī publiski pieejamo informāciju. Lēmumu var pārskatīt, ja juridiskās vai faktiskās situācijas būtisku pārmaiņu rezultātā vairs netiek izpildīti Direktīvas 2014/25/ES 34. panta 1. punkta piemērojamības nosacījumi.

3.1. **Neierobežota piekļuve tirgum**

(17) Piekļuvi tirgum uzskata par neierobežotu, ja attiecīgā dalībvalsts ir īstenojusi un piemērojusi atbilstīgos Direktīvas 2014/25/ES III pielikumā norādītos Savienības tiesību aktus, kuru vidū attiecībā uz elektroenerģijas ražošanu un vairumtirdzniecību ietilpst arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/944 ([5]).

(18) Komisijai pieejamā informācija liecina, ka Beļģija ir transponējusi un piemērojusi Direktīvu (ES) 2019/944 ([6]). Tāpēc piekļuve konkrētajam tirgum Direktīvas 2014/25/ES 34. panta 3. punkta izpratnē nav ierobežota.

3.2. **Konkurences izvērtējums**

3.2.1. ***Konkrētā produktu tirgus definīcija***

(19) Pieteikuma iesniedzēji uzskata, ka konkrētais produktu tirgus ir tradicionālās un atjaunīgās elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgus. Tas atbilst Komisijas lēmumu pieņemšanas praksei attiecībā uz atbrīvojuma pieprasījumiem, kas saistīti ar elektroenerģijas ražošanu un vairumtirdzniecību. Šajā lēmumā saglabātā produktu tirgus definīcija neskar Savienības konkurences noteikumu piemērošanu.

(20) Iepriekšējos lēmumos Komisija konstatēja, ka dažas subsīdiju shēmas nebija šķērslis secinājumam, ka elektroenerģijas ražošana, kas no šādām shēmām gūst labumu, varētu būt daļa no konkrētā produktu tirgus. Komisijas Īstenošanas lēmumā (ES) 2018/71 ([7]), kas adresēts Nīderlandei, Komisija 19. un 21. apsvērumā norādīja, ka no atjaunīgajiem energoresursiem ražoto elektroenerģiju pārdod tieši tirgū un ka Nīderlandes *Stimulering Duurzame Energieproductie* (*SDE+*) sistēma veicina konkurētspējīgus piedāvājumus, savukārt konkurenti cenšas samazināt savas izmaksas (tāpēc tie saņem regulēto piemaksu). Tāpēc Komisija uzskatīja, ka no atjaunīgajiem energoresursiem ražotā elektroenerģija veido vienu un to pašu tirgu ar tradicionālās elektroenerģijas ražošanu. Komisijas Īstenošanas lēmumā (ES) 2020/1499 ([8]), kas adresēts Itālijai, Komisija 37. un 38. apsvērumā atzīmēja, ka

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/944 (2019. gada 5. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES (OV L 158, 14.6.2019., 125. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj).

([6]) Direktīva 2009/72/EK, kas minēta Direktīvas 2014/25/ES III pielikumā, ir aizstāta ar Direktīvu (ES) 2019/944.

([7]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2018/71 (2017. gada 12. decembris), ar kuru elektroenerģijas ražošanu un vairumtirdzniecību Nīderlandē atbrīvo no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK, piemērošanas (OV L 12, 17.1.2018., 53. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2018/71/oj).

([8]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2020/1499 (2020. gada 28. jūlijs) par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES piemērojamību atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas ražošanai un vairumtirdzniecībai Itālijā (OV L 342, 16.10.2020., 8. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1499/oj).

dažām atjaunīgās elektroenerģijas shēmām ir veikta konkursa procedūra, kurā piedalījies liels skaits pretendentu. Līdz ar to tika konstatēts, ka elektroenerģijas ražošana, kas gūst labumu no šīm shēmām, veido vienu un to pašu tirgu ar tradicionālās elektroenerģijas ražošanu. Komisijas Īstenošanas lēmumā (ES) 2020/1500 ([9]), kas adresēts Lietuvai, Komisija 30. apsvērumā norādīja, ka par trešās atbalsta shēmas ietvaros saražoto elektroenerģiju saņem uz uzcenojumu balstītu atbalstu, ko nosaka, izmantojot piedāvājumu konkursa procedūru, un konstatēja, ka tā veido vienu tirgu ar konvencionālo elektroenerģijas ražošanu. Komisijas Īstenošanas lēmumā (ES) 2022/1376 ([10]), kas adresēts Dānijai, Komisija 29. apsvērumā konstatēja, ka publiskā finansējuma piešķiršana ir pakļauta konkurencei, pateicoties konkursa procedūrai, kas atjaunīgās elektroenerģijas ražotājus disciplinē attiecībā uz to iepirkuma politiku. Rezultātā tā secināja, ka atjaunīgās elektroenerģijas ražošanas iekārtas, uz kurām attiecas šis pieprasījums, pieder pie tā paša tirgus kā tradicionālās elektroenerģijas ražošanas iekārtas. Komisijas Īstenošanas lēmumā (ES) 2023/1978 ([11]), kas adresēts Vācijai, Komisija 47. apsvērumā secināja, ka atjaunīgās elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecība, par ko nesaņem subsīdijas vai arī saņem subsīdijas, kuras ir tieši saistītas ar tirgus cenu, ir tieši pakļauta konkurencei.

(21) Kopumā Komisija secināja, ka var konstatēt, ka atjaunīgās elektroenerģijas ražošana konkurē ar tradicionālās elektroenerģijas ražošanu, ja par to nesaņem subsīdijas vai ja saņemtās subsīdijas ir tikušas piešķirtas, izmantojot mehānismu, kas garantē, ka subsīdiju līmenis ir tieši saistīts ar tirgus cenu. Vairākos gadījumos Komisija konstatēja, ka konkursa procedūras esība nodrošināja, ka subsīdijas bija saistītas ar tirgus cenu.

(22) Komisija norāda, ka elektroenerģijas ražošana Beļģijā tiek atbalstīta, izmantojot trīs shēmu kategorijas, kuru raksturlielumi atšķiras. Tie ir jaudas mehānisms (*CRM*), subsīdiju shēma *Doel 4* un *Tihange 3* kodolelektrostacijām, kas pagarināta uz laiku pēc 2025. gada ([12]), un subsīdiju shēmas atjaunīgajai elektroenerģijai.

3.2.1.1. *Jaudas mehānisms* (CRM)

(23) Pieteikuma iesniedzēji situāciju apraksta šādi. Beļģija plāno līdz 2025. gadam slēgt visus tās teritorijā esošos kodolreaktorus, izņemot divus visjaunākos reaktorus – vienu *Doel* un otru *Tihange*. Saskaņā ar Beļģijas pārvades sistēmas operatora *Elia* ([13]) sniegto informāciju, lai veiktu šādu slēgšanu, no šā brīža līdz 2030. gadam būs jāuzstāda papildu jauda no 2 līdz 4 GW apmērā. Tomēr vairumtirdzniecības tirgu darbība nenodrošina pietiekamus stimulus šādiem ieguldījumiem. Energosistēmai ir būtiski, lai būtu pieejama elastīga jauda. No pieprasījuma viedokļa atjaunīgās enerģijas padeve, kas ir neregulāra un nejauša, ir jāpapildina ar pietiekami elastīgiem ražošanas veidiem.

([9]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2020/1500 (2020. gada 28. jūlijs) par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES piemērojamību līgumiem, kuru slēgšanas tiesības piešķirtas attiecībā uz elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības darbībām Lietuvā (OV L 342, 16.10.2020., 15. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1500/oj).

([10]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2022/1376 (2022. gada 26. jūlijs) par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES 34. panta piemērojamību elektroenerģijas ražošanai un vairumtirdzniecībai Dānijā (OV L 206, 8.8.2022., 42. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/1376/oj).

([11]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2023/1978 (2023. gada 21. septembris) par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES 34. panta piemērojamību līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai attiecībā uz darbībām, kas saistītas ar atjaunīgo energoresursu elektroenerģijas ražošanu un vairumtirdzniecību Vācijā, izņemot elektroenerģijas ražošanu no atjaunīgajiem energoresursiem iekārtās, kuras nodotas ekspluatācijā pirms 2014. gada 1. augusta un joprojām saņem publisko finansējumu, un attiecībā uz darbībām, kas saistītas ar atjaunīgo energoresursu elektroenerģijas ražošanu un vairumtirdzniecību no atkrastes vējparkiem, kuri nodoti ekspluatācijā pēc 2012. gada 1. janvāra un uz kuriem attiecas Vācijas 2012. gada Atjaunīgo energoresursu likums (*Erneuerbare-Energien-Gesetz*) (OV L 235, 25.9.2023., 13. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/1978/oj).

([12]) Tā kā pieprasījums neattiecas uz elektroenerģijas ražošanu un vairumtirdzniecību no *Doel 4* un *Tihange 3*, Komisija šo shēmu neanalizēs.

([13]) Sk. *Elia, Adequacy & flexibility study for Belgium (2024-2034)*, 2023. gada 29. jūnijs, 15., 191., 205., 223., 269. lpp., pieejams: https://issuu.com/eliagroup/docs/adequacy_flexibility_study_for_belgium_2024-203?fr=sOTBhNDYxOTUwMTY.

(24) Pieteikuma iesniedzēji piebilst, ka šā iemesla dēļ Beļģija ir ieviesusi *CRM*. Kamēr vien ražotājs var garantēt pieejamību, tas ir tiesīgs izmantot mehānismu, kas ir neitrāls attiecībā uz enerģijas izcelsmes tehnoloģiju vai avotu. *CRM*, kas stājās spēkā 2021. gada martā, veicina ieguldījumus, garantējot pietiekamu rentabilitāti projektiem, kas nodrošina maksimumslodzes ražošanu un balansēšanas mehānismus. Šis mehānisms darbojas, izmantojot uz konkurenci balstītas izsoles. Šis mehānisms 2021. gadā tika apstiprināts ar Komisijas Lēmumu (ES) 2022/639 ([14]).

(25) Pieteikuma iesniedzēji uzskata, ka darbības, kas gūst labumu no *CRM* mehānisma, veido kopēju vairumtirdzniecības un ražošanas tirgu, jo i) elektroenerģija tiek pārdota tieši vairumtirdzniecības tirgū, ii) uz to neattiecas ievades prioritāte, iii) vai atbrīvojums no atbildības par balansēšanu; iv) subsīdija nenodrošina tirgus riska ierobežošanu; v) subsīdijas summa sedz ne vairāk kā neto papildu izmaksas, kas saistītas ar tādas termoelektrostacijas būvniecības, uzturēšanas un ekspluatācijas izmaksām, kuru ekspluatē, lai garantētu piegādes drošību, atskaitot šīs elektrostacijas attiecīgos tirgus ieņēmumus. Komisija piekrīt šim viedoklim.

3.2.1.2. *Atjaunīgās elektroenerģijas subsīdiju shēmas*

(26) Pieprasījuma iesniedzēji ierosināja grupēt piemērojamās subsīdiju shēmas atjaunīgās elektroenerģijas ražošanai Beļģijā tālāk aprakstītajās kategorijās.

3.2.1.2.1. Fiksētas un likumīgi noteiktas piemaksas

(27) Šajā kategorijā iekļauj: *C-Power*, *Belwind*, *Northwind* un *Nobelwind* atkrastes vējparkus, Briseles reģiona pirmo zaļo sertifikātu (ZS) shēmu (iekārtas uzstādītas laikā no 2004. gada līdz 2011. gada jūnijam), Valonijas reģiona pirmo un otro ZS shēmu (iekārtas uzstādītas laikā no 2002. gada līdz 2014. gada jūlijam), Flandrijas reģiona pirmo ZS shēmu (iekārtas uzstādītas laikā no 2009. gada līdz 2012. gadam).

(28) Pieteikuma iesniedzēji apgalvo, ka šie atkrastes vējparki jāuzskata par tādiem, kas veido vispārējo ražošanas un vairumtirdzniecības tirgu, jo saņemtās subsīdijas sedz tikai projektu neto papildu izmaksas. Tomēr Komisija 18. apsvērumā minētajos lēmumos ir atkārtoti uzskatījusi, ka iekārtas, par kurām saņem fiksētas subsīdijas, neietilpst kopējā elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū. Komisija uzskata, ka šādas subsīdijas aizsargā saņēmējus no konkurences, nodrošinot garantētus ieņēmumu līmeņus. Komisija nesaskata iemeslu atkāpties no šīs pieejas.

3.2.1.2.2. No elektroenerģijas tirgus cenas atkarīga un likumīgi noteikta piemaksa

(29) Šajā kategorijā iekļauj: Briseles reģiona otro ZS shēmu (iekārtas, kas uzstādītas no 2011. gada jūlija), Valonijas reģiona trešo ZS shēmu (iekārtas uzstādītas no 2014. gada jūlija), Flandrijas reģiona pirmo ZS shēmu (iekārtas, kas uzstādītas no 2013. gada), *Norther*, *Rentel*, *Seamade*, *Northwester II* atkrastes vējparkus.

(30) Reģionālajām shēmām projektu izmaksas tiek atkārtoti novērtētas katru gadu, un uzstādīto projektu lēstās projekta izmaksas tiek indeksētas, lai ņemtu vērā darbības izdevumu izmaiņas. Atkrastes vējparkiem subsīdija ir atkarīga no projektam specifiskas ikmēneša indeksācijas atbilstoši patēriņa cenu indeksam.

(31) Pieteikuma iesniedzēji apgalvo, ka iekārtas, par kurām saņem subsīdijas, kas atkarīgas no elektroenerģijas tirgus cenas un kam ir likumīgi noteikta piemaksa, ir daļa no kopējā elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgus. Komisija piekrīt šim viedoklim, jo šīs subsīdijas ir saistītas ar tirgus cenu.

([14]) Komisijas Lēmums (ES) 2022/639 (2021. gada 27. augusts) par atbalsta shēmu SA.54915 – 2020/C (ex 2019/N) Beļģija – Jaudas atlīdzības mehānisms (OV L 117, 19.4.2022., 40. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/639/oj).

3.2.1.2.3. No elektroenerģijas tirgus cenas atkarīga piemaksa, ko nosaka konkursa izsoles procesā

(32) Šajā kategorijā ietilpst *Princess Elisabeth* zonas projekti. Pieteikuma iesniedzēji apgalvo, ka, tā kā par turpmākajām iekārtām saskaņā ar šo shēmu saņems subsīdijas, ko nosaka konkursa izsoles procesā, tām būtu jāietilpst kopējā ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū. Komisija piekrīt šim viedoklim, jo šīs subsīdijas ir saistītas ar tirgus cenu.

3.2.1.2.4. Uz jaudu balstīta subsīdija – subsīdijas līmenis, ko nosaka konkursa izsoles procesā

(33) Šajā kategorijā ietilpst mazas un vidējas jaudas saules un sauszemes vēja enerģijas projekti, kas Flandrijā īstenoti laikposmā no 2021. līdz 2023. gadam. Pieteikuma iesniedzēji apgalvo, ka, tā kā par šīm iekārtām saņem subsīdijas, kas noteiktas konkursa izsoles procesā, tām būtu jāveido kopējais elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgus. Komisija piekrīt šim viedoklim, jo šīs subsīdijas ir saistītas ar tirgus cenu.

3.2.1.2.5. Iekārtas, par kurām vairs nesaņem subsīdijas

(34) Pieteikuma iesniedzēji apgalvo, ka iekārtām, par kurām vairs nesaņem subsīdijas, ir jābūt daļai no kopējā ražošanas un vairumtirdzniecības tirgus. Komisija piekrīt šim viedoklim, jo par šīm iekārtām nesaņem subsīdijas un tās pārdod savu produkciju, saņemot tikai elektroenerģijas tirgus cenu. Tas atbilst pieejai, kas izmantota iepriekšējos lēmumos par atbrīvojumu, piemēram, Īstenošanas lēmumā (ES) 2023/1978 attiecībā uz Vāciju.

(35) Komisija konstatē, ka kopējo elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgu veido tradicionālā elektroenerģijas ražošana un vairumtirdzniecība, elektroenerģijas ražošana un vairumtirdzniecība, ko atbalsta no *CRM*, kā arī atjaunīgās elektroenerģijas ražošana un vairumtirdzniecība, par ko saņem subsīdijas, pamatojoties uz tirgus cenām. Elektroenerģijas ražošana un vairumtirdzniecība no atjaunīgajiem energoresursiem, par ko saņem fiksētu un likumīgi noteiktu piemaksu, veido atsevišķu tirgu.

3.2.2. ***Konkrētā ģeogrāfiskā tirgus definīcija***

(36) Pieteikuma iesniedzēju ieskatā, pamatojoties uz Komisijas lēmumu pieņemšanas praksi, konkrētais ģeogrāfiskais tirgus būtu jādefinē kā valsts tirgus, kurā ietilpst Beļģijas teritorija ([15]). Pieteikuma iesniedzēji uzsver, ka Beļģijai ir cieša saikne ar citām Centrāleiropas un Rietumeiropas reģiona valstīm (Austrija, Beļģija, Francija, Vācija, Luksemburga un Nīderlande).

(37) Komisija savā līdzšinējā praksē ([16]) uzskatīja, ka elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgus tvērums ir valsts robežās. Pieteikuma iesniedzēju nostāja atbilst Komisijas praksei.

(38) Tā kā nekas neliecina, ka ģeogrāfiskā tirgus tvērums varētu būt atšķirīgs, veicot novērtējumu saskaņā ar šo lēmumu un neskarot Savienības konkurences tiesības, var uzskatīt, ka tradicionālo un atjaunīgo energoresursu elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības ģeogrāfiskais tvērums ir Beļģijas teritorija.

3.2.3. ***Tirgus analīze***

(39) Komisijas mērķis šajā posmā ir novērtēt, vai darbības, uz kurām attiecas pieprasījums, ir pakļautas pietiekamam konkurences līmenim, lai nodrošinātu, ka Direktīvā 2014/25/ES noteiktā iepirkuma disciplīna nav nepieciešama. Šajā gadījumā faktori, kas jāņem vērā, lai veiktu šo novērtējumu, ir tirgus daļas, koncentrācijas līmeņi un elektroenerģijas importa ietekme uz konkurenci Beļģijas elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū.

([15]) Pieprasījuma 3.2. punkts.
([16]) Sk. Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/71, Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1500, Īstenošanas lēmumu (ES) 2023/1978, *op. cit.*

3.2.3.1. *Atjaunīgās elektroenerģijas ražošanas iekārtas, par kurām saņem fiksētas un likumīgi noteiktas piemaksas*

(40) Saskaņā ar saviem iepriekšējiem lēmumiem, kas minēti 18. apsvērumā, Komisija šajā lietā konstatē, ka fiksētas un likumīgi noteiktas subsīdijas atjaunīgās elektroenerģijas ražošanai nenodrošina, ka iekārtas, kas gūst labumu no šādām subsīdijām, ir tieši pakļautas konkurencei.

(41) Tādējādi, tā kā Direktīvas 2014/25/ES 34. pantā izklāstītie nosacījumi nav izpildīti, līgumiem, kas paredzēti, lai dotu tiesības ražot atjaunīgo elektroenerģiju, saņemot fiksētas un likumīgi noteiktas piemaksas Beļģijā, Direktīvu 2014/25/ES vajadzētu piemērot arī turpmāk.

3.2.3.2. *Tirgus daļas kopējā elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū Beļģijā*

(42) Pieprasījuma iesniedzēji sniedz šādu pārskatu par tirgus daļām elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū 2019.–2023. gada periodā.

Piecu lielāko Beļģijas ražotāju tirgus daļas (saražotā enerģija, MW)	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Engie	64 %	64 %	62,4 %	53,5 %	52,2 %
Luminus	13,7 %	13,7 %	11,9 %	13,7 %	14,1 %
RWE	2,6 %	2,6 %	3 %	2,8 %	2,7 %
Eneco	3,1 %	3,1 %	3,2 %	4,4 %	4,2 %
Total Energies	2,5 %	2,5 %	3,5 %	3,5 %	3,3 %
Piecu lielāko Beļģijas ražotāju tirgus daļas (uzstādītā jauda, MW)	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Engie	43,7 %	43,7 %	41,9 %	37,8 %	33,5 %
Luminus	11,4 %	11,4 %	11,1 %	10,5 %	10,2 %
RWE	2,6 %	2,6 %	2,4 %	2,4 %	2,5 %
Eneco	4,2 %	4,2 %	4,1 %	4,3 %	4,5 %
Total Energies	3,7 %	3,7 %	3,5 %	3,8 %	3,9 %

(43) *Engie* tirgus daļas samazināšanos 2022. un 2023. gadā galvenokārt var skaidrot ar to, ka tika slēgts kodolreaktors *Doel 3* (2022. gada septembrī) un *Tihange 2* (2023. gada martā).

(44) Paredzams, ka no 2025. gada *Engie* tirgus daļa turpinās samazināties, slēdzot vēl trīs reaktorus – *Doel 1*, *Doel 2* un *Tihange 1*. Atlikušie kodolreaktori – *Doel 4* un *Tihange 3* – tiks ekspluatēti līdz 2035. gadam saskaņā ar vienošanos starp Beļģijas valdību un *Engie*.

(45) Pieteikuma iesniedzēji uzskata, ka *Engie* elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgus daļa Beļģijā būtu 52 % 2023. gadā, 44 % 2024. gadā un 32 % 2025. gadā. Tas ir tāpēc, ka no 2025. gada divu atlikušo kodolreaktoru ražošanas apjoms tiks uzskatīts par sadalītu starp *Engie* un Beļģijas valsti, jo reaktorus ekspluatēs *BE-NUC*, kas ir *Engie* un Beļģijas valsts kopuzņēmums, kurā katram dalībniekam pieder 50 %.

(46) Herfindāla-Hiršmaņa indekss (HHI), ar ko mēra tirgus koncentrāciju, Beļģijas elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū ir norādīts tālāk (ļoti augsts līdz augsts līmenis).

HHI	2019	2020	2021	2022	2023
	4 108	3 996	4 343	4 115	3 150

Paredzams, ka 2025. gadā un pēc tam tas ievērojami samazināsies (2 253), jo kodolreaktoru ražošanas apjoms saglabāsies stabils, savukārt ražošana no atjaunīgajiem avotiem palielināsies.

(47) Trīs lielāko uzņēmumu tirgus daļa elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū laikposmā no 2019. līdz 2023. gadam ir samazinājusies no 79 % līdz 72 %.

(48) Komisija norāda, ka Beļģijas elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgus līdz šim ir bijis ļoti koncentrēts. Koncentrācija būtu jāsamazina pēc 2025. gada, kad plānots slēgt vēl trīs kodolreaktorus.

3.2.3.3. *Elektroenerģijas importa radītā konkurences spiediena analīze*

(49) Pieteikuma iesniedzēji skaidro, ka, lai gan tirgus koncentrācija ir augsta, elektroenerģijas imports rada būtisku konkurences spiedienu.

(50) Komisija atzīst, ka elektroenerģijas imports rada zināmu konkurences spiedienu. Tomēr Komisija arī norāda, ka pēdējo desmit gadu laikā Beļģija galvenokārt ir eksportējusi elektroenerģiju uz kaimiņvalstīm. Saskaņā ar pieprasījuma iesniedzēju sniegtajiem datiem ([17]) Beļģija 2023. gadā bija elektroenerģijas neto importētāja, bet laikposmā no 2018. līdz 2022. gadam tā bija neto eksportētāja. Paredzams, ka turpmāko gadu laikā Beļģija importēs vairāk elektroenerģijas, jo tiks slēgti kodolreaktori.

(51) Pieprasījuma iesniedzēji salīdzina situāciju Beļģijā ar Lietuvas situāciju, kuras gadījumā Komisija atzina elektroenerģijas importa nozīmi ([18]). Tomēr abi gadījumi ir atšķirīgi, jo saskaņā ar *CREG* pētījumu, kas minēts pieprasījumā ([19]), Lietuvā imports 2018. gadā veidoja 80 % no elektroenerģijas pieprasījuma, savukārt Beļģijā imports nākamajos 10 gados veidotu līdz 20–40 % no elektroenerģijas pieprasījuma.

(52) Tādēļ Komisija nepiekrīt pieprasījuma iesniedzēju viedoklim, ka importa nozīme Beļģijas un Lietuvas lietās ir salīdzināma. Ņemot vērā 46. un 47. apsvērumā minētās atšķirības, Komisija secina, ka elektroenerģijas importu nevar uzskatīt par izšķirošu faktoru, lai noteiktu, vai Beļģijas elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgus ir pakļauts konkurencei.

(53) Tomēr Komisija atzīst, ka elektroenerģijas imports nākotnē var radīt konkurences spiedienu uz elektroenerģijas ražošanu, jo Beļģijas jauda tiks samazināta līdz ar trīs kodolreaktoru plānoto slēgšanu 2025. gadā. Šī tendence vēl nav materializējusies, jo Beļģija pēdējos piecos gados lielākoties ir bijusi neto eksportētāja.

3.2.3.4. *Līgumslēdzēji, kas darbojas kopējā elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū Beļģijā*

(54) Pieteikuma iesniedzēji paskaidro, ka *Luminus* ir līgumslēdzējs, jo 68,63 % šā uzņēmuma pieder *EDF Belgium SA* – 100 % *EDF* grupas meitasuzņēmumam, kas ir Francijas valstij piederoša akciju sabiedrība, kura dibināta saskaņā ar Francijas tiesību aktiem.

([17]) Pieprasījuma 121. punkts.
([18]) Sk. Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1500 51. un 52. apsvērumu, *op. cit.*
([19]) Sk. pieprasījuma II pielikuma 9. tabulu.

(55) Pieteikuma iesniedzēji uzskata, ka *Norther* ir līgumslēdzējs, jo 50 % šā uzņēmuma pieder *Nethys* – 100 % *Enodia* piederošam meitasuzņēmumam, kas ir Ljēžas provincei, 74 Ljēžas apgabala komūnām un Valonijas reģionam piederošs *intercommunale* uzņēmums. Komisija piekrīt, ka *Norther* ir uzskatāms par līgumslēdzēju. Papildus *Norther* uzņēmums *Nethys* ar sava meitasuzņēmuma *Elicio* starpniecību kontrolē vairākus meitasuzņēmumus Beļģijā ([20]), kuri nodarbojas ar atjaunīgās elektroenerģijas ražošanu un vairumtirdzniecību (turpmāk – "pārējie *Nethys* meitasuzņēmumi") un kurus Komisija uzskata par līgumslēdzējiem.

(56) Pieteikuma iesniedzēji uzskata, ka līgumslēdzēju (grupas, kurā pieteikuma iesniedzēji iekļauj *Luminus* un *Norther*, bet vēl neiekļauj *Ørsted*, jo *Ørsted* vēl nedarbojas Beļģijā) elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgus kopējās daļas Beļģijā laikposmā no 2019. līdz 2023. gadam ir no 20 % līdz 30 % jaudas ziņā un no 15 % līdz 20 % ražošanas ziņā ([21]).

(57) Neraugoties uz to, ka pieteikuma iesniedzēji norāda, ka 23,64 % no uzņēmuma *Engie* pieder Francijas valstij, kas kontrolē 33,97 % balsstiesību, tie apgalvo, ka *Engie* nedarbojas Eiropas publiskā iepirkuma platformās, jo pieteikuma iesniedzēju ieskatā uz to neattiecas direktīva ([22]).

(58) Francijas publiskajai iestādei *Caisse des Dépôts et Consignations* ("*CDC*") pieder 3,63 % akciju un 3,53 % balsstiesību ([23]). Francijas publiskajiem akcionāriem, kuriem pieder 27,27 % akciju un 38,03 % balsstiesību, ir bloķējošais mazākums.

(59) Pārējie nozīmīgie *Engie* akcionāri ir *The Capital Group Companies* (6,37 % akciju, 5,05 % balsstiesību), *Blackrock* (4,51 % akciju un 3,44 % balsstiesību) un *Engie* darbinieki (3,49 % akciju un 4,18 % balsstiesību). Tādējādi Francijas līgumslēdzējas iestādes kopā ir *Engie* lielākais akcionārs.

(60) Pēdējās piecās *Engie* ikgadējās akcionāru kopsapulcēs (IAK) Francijas valstij un *CDC* ir bijusi vairāk nekā puse no akcionāru faktiski nodotajām balsīm. Pamatojoties uz IAK balsošanas lapām, kas pieejamas *Engie* tīmekļvietnē ([24]), Komisija veic tālāk norādīto aprēķinu par balsstiesību izmantošanu.

	2020	2021	2022	2023	2024
Francijas publisko struktūru (valsts + *CDC*) daļa (% no kopējām balsstiesībām)	36,9	36,91	37,3	37,3	38,03

([20]) *Elicio plateau de Bassenge*, *Elicio Wind for Water NV*, *Elicio WP NV*, *Elicio Bastogne NV*, *Elicio Maldegem NV*, *Elicio Berlare NV*, *Elicio SLH NV* un *Elicio Plus NV*, kā norādīts Beļģijas iestāžu 2025. gada 27. janvāra atbildes 1. pielikumā.

([21]) Pieprasījuma 116. punkts.

([22]) Pieprasījuma 164. punkts.

([23]) Sk. https://www.engie.com/en/shareholders/engie-share/shareholder-structure.

([24]) Sk. https://www.engie.com/sites/default/files/assets/documents/2024-05/R%C3%A9sultat%20Des%20Votes%20VF%20AGM%2030.04.2024.pdf;
https://www.engie.com/sites/default/files/assets/documents/2023-04/R%C3%A9sultat%20Des%20Votes.pdf;
https://www.engie.com/sites/default/files/assets/documents/2022-04/ENGIE%20-%20Re%CC%81sultat%20du%20scrutin%20en%20franc%CC%A7ais.pdf;
https://www.engie.com/sites/default/files/assets/documents/2021-05/ENGIE%20-%20R%C3%A9sultat%20du%20scrutin%20en%20fran%C3%A7ais.pdf;
https://www.engie.com/sites/default/files/assets/documents/2020-05/ENGIE%20-%20R%C3%A9sultat%20du%20scrutin%20AG%20du%2014-05-2020.pdf.

	2020	2021	2022	2023	2024
Nodoto balsu procentuālā daļa (% no kopējām balsstiesībām)	71,682	68,472	70,6	74,17	72,1
Francijas līgumslēdzēju iestāžu balsstiesību procentuālā daļa (% no nodotajām balsīm)	51,48	53,9	52,83	50,29	52,75

(61) Saskaņā ar Francijas tiesību aktiem ([25]) Francijas valstij ir arī iespēja ar dekrētu pārvērst *Engie* parasto akciju par zelta akciju, ja tiek skartas būtiskas valsts intereses, jo īpaši piegādes nepārtrauktības un drošības jomā. Šī zelta akcija valstij dod īpašas tiesības, piemēram, iebilst pret stratēģisko aktīvu pārdošanu trešai personai vai izvirzīt nosacījumus jaunu akcionāru iesaistei uzņēmuma kapitālā, pārsniedzot noteiktu robežvērtību, ko veic saskaņā ar ekonomikas ministra piekrišanu.

(62) Komisija deva *Engie* iespēju sniegt piezīmes par šo konkrēto jautājumu, ko šis uzņēmums izdarīja 2024. gada 24. decembrī. *Engie* apgalvo, ka valsts un *CDC* nav jāuzskata par vienu līgumslēdzēju iestādi un ka, pat ja tās tādas būtu, nevar prezumēt, ka tās īsteno dominējošu ietekmi pār *Engie*. *Engie* piebilst, ka Francijas valsts ieceļ tikai trīs no četrpadsmit *Engie* valdes locekļiem.

(63) *Engie* apgalvo, ka saskaņā ar direktīvas 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu nozīme ir tikai ar uzņēmuma emitētajām akcijām saistīto balsu vairākumam, nevis akcionāru kopsapulcēs nodoto balsu īpatsvaram. Tomēr publiska uzņēmuma definīcija direktīvas 4. panta 2. punkta pirmajā teikumā ietver dominējošu ietekmi, ko īsteno līgumslēdzējas iestādes, izmantojot to balsu vairākumu, kas nodots akcionāru kopsapulcēs. Dominējoša ietekme, kontrolējot ar uzņēmuma emitētajām akcijām saistīto balsu vairākumu, kā minēts 4. panta 2. punkta b) apakšpunktā, ir viens no gadījumiem, kad šāda dominējoša ietekme tiek prezumēta; tas neizslēdz dominējošo ietekmi citās situācijās.

(64) Komisija uzskata, ka, ņemot vērā 57.–63. apsvērumā aprakstītos elementus, līgumslēdzējām iestādēm ir dominējoša ietekme uz *Engie* Direktīvas 2014/25/ES 4. panta 2. punkta nozīmē. Līdz ar to saskaņā ar minēto pantu *Engie* būtu jāuzskata par līgumslēdzēju.

(65) Komisija uzskata, ka *Engie* un *Luminus*, no vienas puses, un *Norther*, citu *Nethys* meitasuzņēmumu, kā arī *Ørsted*, no otras puses, konkurences situācija ir ļoti atšķirīga. Gan *Engie*, gan *Luminus* ir ilgstoši un spēcīgi pārstāvēti Beļģijas elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū. 2019. gadā to tirgus daļas bija attiecīgi 64 % un 13,7 %, bet 2023. gadā – 52,2 % un 14,1 % ([26]). Pat pēc 2025. gada, pamatojoties uz pieteikuma iesniedzēju prognozēm, *Engie* un *Luminus* saglabātu ļoti spēcīgu pozīciju Beļģijas elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū, jo paredzams, ka tie joprojām būs lielākie tirgus dalībnieki vismaz līdz 2034. gadam ([27]).

(66) *Engie* un *Luminus* kumulatīvo spēcīgo pozīciju Beļģijas elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū pastiprina to diversificētie ražošanas portfeļi. Tie ietver ražošanu kodolspēkstacijās, kas atrodas Beļģijā ([28]) un kas tiem nodrošina piekļuvi stabilam un (pateicoties zemajām robežizmaksām) konkurētspējīgam un elastīgam bāzes slodzes elektroenerģijas ražošanas avotam. Tie Beļģijā ekspluatē arī hidroelektrostacijas un gāzes elektrostacijas, kas nodrošina elastīgu elektroenerģijas ražošanu maksimumslodzes laikā.

([25]) L111-69. pants *Code de l'énergie*, kas grozīts ar *Loi 2019-486* attiecībā uz *la croissance et à la transformation des entreprises*, ko sauc par *Loi Pacte*.

([26]) Sk. pieprasījuma II pielikuma 8. tabulu.

([27]) Sk. pieprasījuma II pielikuma 8. tabulu.

([28]) Gan *Engie*, gan *Luminus* ir arī aizņēmuma tiesības dažās Francijas kodolelektrostacijās. *Luminus* kontrolējošais akcionārs (*EDF*) Francijā pārvalda 56 kodolreaktorus. Francijas kodolelektrostacijās saražoto elektroenerģiju var importēt Beļģijā, izmantojot starpsavienojumus starp abām valstīm.

(67) Turklāt 46. apsvērumā minētais HHI indekss uzrāda augstu tirgus koncentrācijas līmeni un attiecībā uz tirgus daļām apliecina, ka konkurentiem ir vajadzīgs ilgs laiks, lai stātos pretī vispāratzītu tirgus dalībnieku dominējošajam stāvoklim. Faktiski paredzams, ka tirgus koncentrācija būtiski samazināsies tikai saistībā ar plānoto kodolreaktoru slēgšanu Beļģijā, nevis ienākšanas tirgū vai paplašināšanās dēļ.

(68) Tomēr līgumslēdzēju *Norther*, citu *Nethys* meitasuzņēmumu un *Ørsted* situācija atšķiras. *Norther* pašlaik ekspluatē tikai vējparku. Vēja elektroenerģijas ražošana nav elastīga un ir atkarīga no laikapstākļiem. *Ørsted* vēl nav pārstāvēts Beļģijas elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū. Nav paredzams, ka pat nākamajos desmit gados šie divi uzņēmumi kļūs par nozīmīgiem tirgus dalībniekiem Beļģijā ([29]). Abi uzņēmumi saskaras ar lielo dalībnieku *Engie* un *Luminus* konkurenci. No tā izriet, ka *Norther* un *Ørsted* darbības elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū Beļģijā būtu jāuzskata par tādām, kas tieši pakļautas konkurencei.

(69) Lai gan Direktīvas 2014/25/ES 34. un 35. pantā paredzētais atbrīvojums, ņemot vērā attiecīgos apstākļus, līdz šim ir piešķirts vai atteikts, ņemot vērā darbību konkrētajā tirgū kopumā, šai lietai ir iezīmes, kas padarītu šādu pieeju nesaderīgu ar šīs direktīvas mērķi, t. i., nodrošināt iekšējā tirgus brīvību ievērošanu valsts pārvaldītu tīkla operatoru iepirkumā, nevajadzīgi neapgrūtinot darbības, kas ir tieši pakļautas konkurencei.

(70) Ekonomikas nozarēm, uz kurām attiecas Direktīva 2014/25/ES, ir raksturīgi bijušie valsts monopoli, kurus joprojām kontrolē vai ietekmē publiskās iestādes, kuri var saskarties ar dažādiem konkurences līmeņiem un kuru tirgus daļas, lai gan samazinās, bieži vien joprojām ir lielas. Publisko iestāžu ietekme uz līgumslēdzējiem rada risku, ka gadījumā, ja Publiskā iepirkuma direktīva nav piemērojama, valsts piegādātājiem tiek dota priekšroka attiecīgā līgumslēdzēja iepirkumā. Tomēr šajā lietā situācija ir atšķirīga, jo daži pieteikuma iesniedzēji ir līgumslēdzēji, kuriem ir neliela tirgus daļa, un dažkārt tie ir tikai potenciāli konkurenti vai jaunpienācēji konkrētajā tirgū. No tā izriet, ka, lai gan dažu pieteikuma iesniedzēju darbību šī iemesla dēļ var uzskatīt par tādu, kas ir tieši pakļauta konkurencei, jo īpaši attiecībā uz vispārzināmiem līgumslēdzējiem, kuriem ir lielas tirgus daļas, atbrīvojumu nevar piešķirt ne visiem pieteikuma iesniedzējiem, ne darbībai kopumā elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū Beļģijā, ko veic visi šajā tirgū aktīvie subjekti. Tomēr atteikums piešķirt atbrīvojumu tiem pieteikuma iesniedzējiem, kuru darbības ir tieši pakļautas konkurencei, jo citu nozīmīgu tirgus dalībnieku darbības nav tieši pakļautas konkurencei, būtu pretrunā Direktīvas 2014/25/ES 34. panta mērķim. Tādēļ Komisija, ņemot vērā tirgus raksturlielumus šajā lietā, uzskata par lietderīgu piešķirt atbrīvojumu tikai dažiem pieteikuma iesniedzējiem.

4. **SECINĀJUMS**

(71) Tā kā Direktīvas 2014/25/ES 34. pantā paredzētie atbrīvojuma nosacījumi nav izpildīti, līgumiem, kas paredzēti, lai dotu tiesības Beļģijā ražot atjaunīgo elektroenerģiju, saņemot fiksētas un likumīgi noteiktas piemaksas, Direktīva 2014/25/ES būtu jāpiemēro arī turpmāk.

(72) Ņemot vērā 40.–70. apsvērumā aplūkotos faktorus, būtu jāuzskata, ka Beļģijā Direktīvas 2014/25/ES 34. panta 1. punkta nosacījums par tiešu pakļautību konkurencei nav izpildīts attiecībā uz *Engie* un *Luminus* darbībām, kas saistītas ar kopējo elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgu Beļģijā.

(73) Tādējādi Direktīvu 2014/25/ES būtu jāturpina piemērot, ja *Engie* un *Luminus* piešķir tādu līgumu slēgšanas tiesības, kas paredzēti minēto darbību veikšanai, vai ja šādu darbību veikšanai minētajā ģeogrāfiskajā apgabalā tiek rīkoti Direktīvas 2014/25/ES 2. panta 17) punktā definētie metu konkursi.

([29]) Sk. pieprasījuma II pielikuma 8. tabulu.

(74) Ņemot vērā 40.–70. apsvērumā aplūkotos faktorus, būtu jāuzskata, ka Beļģijā Direktīvas 2014/25/ES 34. panta 1. punkta nosacījums par tiešu pakļautību konkurencei ir izpildīts attiecībā uz *Norther* darbībām, kā arī citu *Nethys* meitasuzņēmumu un *Ørsted* darbībām, kas saistītas ar kopējo elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgu Beļģijā.

(75) Taču Direktīva 2014/25/ES nebūtu jāpiemēro tad, ja *Norther*, citi *Nethys* meitasuzņēmumi un *Ørsted* piešķir tādu līgumu slēgšanas tiesības, kas paredzēti minēto darbību veikšanai, vai ja šādu darbību veikšanai minētajā ģeogrāfiskajā apgabalā tiek rīkoti Direktīvas 2014/25/ES 2. panta 17) punktā definētie metu konkursi,.

(76) Šis lēmums neskar Savienības noteikumu par konkurenci un ES tiesību aktu noteikumu par citām jomām piemērošanu. Konkrētāk, kā apstiprinājusi Eiropas Savienības Vispārējā tiesa ([30]), kritērijiem un metodikai, ko izmanto, lai novērtētu tiešu pakļautību konkurencei saskaņā ar Direktīvas 2014/25/ES 34. pantu, ne vienmēr jābūt tiem pašiem, kurus izmanto, lai veiktu novērtējumu saskaņā ar Līguma 101. vai 102. pantu vai saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 ([31]),

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Direktīvu 2014/25/ES turpina piemērot tādu līguma slēgšanas tiesību piešķiršanai, ko veic līgumslēdzēji un kas paredzētas, lai dotu tiesības Beļģijā veikt atjaunīgo energoresursu elektroenerģijas ražošanu un vairumtirdzniecību, saņemot fiksētas un likumīgi noteiktas piemaksas.

2. pants

Neskarot 1. pantu, Direktīvu 2014/25/ES nepiemēro tādu līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai, ko *Norther*, pārējie *Nethys* meitasuzņēmumi un *Ørsted* piešķir, lai dotu tiesības Beļģijā veikt elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības darbības. Direktīvu 2014/25/ES turpina piemērot citu līgumslēdzēju piešķirtiem līgumiem, kas paredzēti, lai dotu tiesības Beļģijā veikt elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības darbības.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Beļģijas Karalistei.

Briselē, 2025. gada 6. martā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājas izpildvietnieks
Stéphane SÉJOURNÉ

([30]) Vispārējās tiesas 2016. gada 27. aprīļa spriedums lietā *Österreichische Post AG / Komisija*, T-463/14, ECLI:EU:T:2016:243, 28. punkts. Sk. arī Direktīvas 2014/25/ES 44. apsvērumu.

([31]) Padomes Regula (EK) Nr. 139/2004 (2004. gada 20. janvāris) par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (EK Apvienošanās Regula) (OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/139/oj).